

DEEL 3

Aanbevelingen

Het College van de Ombudsmannen kan twee soorten van aanbevelingen doen.

Ze kunnen elke aanbeveling die ze nuttig achten naar de pensioendiensten richten en dit op basis van artikel 16 van het KB.

In de loop van de voorbije negen maanden heeft het College van deze mogelijkheid nog geen gebruik moeten maken. Het is immers de bedoeling om door middel van deze officiële aanbevelingen de administratie uit te nodigen om zijn beslissingen te herzien wanneer het College vastgesteld heeft dat deze beslissing niet in overeenstemming is met de wetten en reglementen of met de principes van behoorlijk bestuur of nog wanneer het College de billijkheid in roept.

Tot op heden hebben de pensioendiensten in die gevallen hun beslissing op eenvoudig verzoek van het College gewijzigd.

De algemene aanbevelingen worden gedaan in het jaarverslag of in voorkomend geval in de tussentijdse verslagen op basis van artikel 17 van het KB. Zij worden bijgevolg gericht tot de wetgevende en de uitvoerende macht. Ze hebben in eerste instantie betrekking op verbeteringen op wetgevend en reglementair vlak en op het wegwerken van vastgestelde dysfuncties.

Algemene aanbeveling 1

De reglementering betreffende de betalingen per overschrijving van de uitkeringen betaald door de Rijksdienst voor Pensioenen – zie p. 86

Vermits de pensioenwetgeving van openbare orde is, kan er niet bij overeenkomst van afgeweken worden. De huidige reglementering en de overeenkomsten en verbintenissen die eruit voortvloeien zijn niet in overeenstemming met dit principe. Daarboven creëert zij een ongelijkheid in behandeling tussen de gepensioneerden die betaald worden per overschrijving en de gepensioneerden die betaald worden per postassignatie. Het College van de Ombudsmannen voor de pensioenen beveelt dan ook aan om de reglementering betreffende de betaling per overschrijving van de uitkeringen betaald door de Rijksdienst voor Pensioenen en de erop gebaseerde overeenkomsten zodanig aan te passen dat:

- de verjaringstermijnen van zes maanden en vijf jaren gerespecteerd worden;
- iedere schuld op de gewone wijze betekend wordt met recht van beroep en mogelijkheid van een aanvraag tot verzaking;
- aan de gepensioneerde expliciet toestemming moet gevraagd worden om de schuld op een andere wijze te delgen dan door afhoudingen van 10 % op het maandbedrag van het pensioen.

Algemene aanbeveling 2

De Raad voor uitbetaling van de voordelen – zie p. 68

Wanneer de Raad voor uitbetaling van de voordelen, of de administrateur-generaal van de RVP bij delegatie beslist om al dan niet geheel of gedeeltelijk de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen te verzaken, oefent hij een discretionaire bevoegdheid uit. De besluitvorming is echter onvoldoende doorzichtig voor de gepensioneerden. Daarom wordt een aanpassing van de artikelen 60 bis en 60 ter van het K.B. nr. 50 aanbevolen.

In eerste instantie beveelt het College aan dat minstens dat gedeelte van het huishoudelijk reglement van de Raad dat betrekking heeft op de overdracht van bevoegdheid aan de administrateur-generaal van de RVP zou gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad. Zo kan iedereen weten in welke omstandigheden de administrateur-generaal bevoegd is.

Verder wordt aanbevolen om de basiscriteria die de Raad hanteert bij het nemen van zijn beslissingen op te nemen in het huishoudelijk reglement en eveneens te publiceren in het Belgisch Staatsblad.

Tot slot wordt aanbevolen om door een uitdrukkelijke bepaling de Arbeidsgerechten, waarbij in tegenstelling tot de andere gerechten de procedure kosteloos is voor de gepensioneerde, bevoegd te maken om kennis te nemen van betwistingen in verband met de motivering van de beslissingen van de Raad voor uitbetaling van de voordelen en van de administrateur-generaal van de RVP omtrent de verzaking van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde.

Algemene aanbeveling 3

Het aantal in mindering te brengen jaren bij de toepassing van het principe van éénheid van de loopbaan in de pensioenregeling voor zelfstandigen – zie p. 58

De toepassing van het principe van eenheid van de loopbaan is niet helemaal dezelfde in de regeling voor werknemers en zelfstandigen. Wanneer het resultaat van de berekening van het aantal in mindering te brengen jaren niet gelijk is aan een geheel getal gebeurt er in de werknemersregeling een afronding tot de lagere eenheid. In de regeling voor de zelfstandigen wordt deze afronding niet toegepast. Deze discriminatie tussen werknemers en zelfstandigen voor de toepassing van hetzelfde principe is niet in redelijkheid verantwoord.

Het College beveelt dan ook aan om deze discriminatie weg te werken.

Algemene aanbeveling 4

Ambtshalve toekenning van de pensioenrechten - zie p. 129

Het Handvest (artikel 8) bepaalt dat "de sociale uitkeringen worden toegekend, hetzij ambtshalve door toedoen van de instelling van sociale zekerheid belast met de uitbetaling van die uitkeringen telkens wanneer zulks materieel mogelijk is(...)" en dat de Koning bepaalt wat er moet verstaan worden onder "materieel mogelijk". Een aantal gepensioneerden wordt in zijn belang geschaad door het feit dat in de overgrote meerderheid van de gevallen het pensioen slechts op aanvraag kan toegekend worden.

Daarom dient de ambtshalve toekenning van de pensioenrechten bij het bereiken van de pensioenleeftijd zo snel mogelijk gerealiseerd te worden.

Het College beveelt aan dat vanaf nu de bevoegde autoriteiten, de pensioendiensten en alle betrokken instanties de nodige maatregelen nemen en alles in het werk stellen om deze ambtshalve toekenning in de nabije toekomst mogelijk te maken.